

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget har til formål at sikre medhjælperne samme social- og retsmæssige stilling som andre ved lov ansatte, jf. nærmere under de enkelte punkter.

Den socialdemokratiske arbejderbevægelses mål er i 1988, som er 200-året for stavnsbåndets ophævelse, at sikre samme rettigheder for ansatte i landbruget, som bondestanden opnåede for 200 år siden.

Med bondestandens frigørelse blev grunden lagt for det interessefællesskab, som landbrugets andelsvirksomheder er et udtryk for, og som gav bondestanden medbestemmelse, medansvar og medejendomsret. Det ville være en passende markering her i 200-året for stavnsbåndets ophævelse, at medarbejderne på lige fod med leverandørerne blev sikret de samme rettigheder, nemlig medbestemmelse, medansvar og medejendomsret.

En reform af den karakter vil sikre Danmark en bedre fremtid og vil betyde nye livskvaliteter for såvel bondestanden som arbejderstanden.

Almindelige bemærkninger

Ved stavnsbåndets ophævelse var der en gruppe, som blev glemt. Det var medhjælpergruppen, dengang benævnt som tyendet. Siden stavnsbåndets ophævelse er flere fremskridt taget for at stille medhjælperne i den samme sociale og retsmæssige stilling som øvrige ved lov ansatte.

I 1854 blev det første skridt taget til afskaffelsen af hustugt over for den ældre medhjælper, men først i 1921 lykkedes det at få hustugten afskaffet for medhjælperne under 18 år.

I 1961 blev medhjælperen sikret, at hans arbejdstid og logiforhold blev underlagt Arbejdstilsynet.

Disse vigtige skridt fjerner dog ikke det gamle retsprincip, som medhjælperloven bygger på, det retsprincip, som sikrer den stærkes ret og den svages pligt, i øvrigt et retsprincip, som bondestanden før stavnsbåndets ophævelse selv var undergivet.

Dette retsprincip eksisterer fortsat, hvilket klart ses af reglerne om kontraktindgåelse, lønfastsættelse, ferieret, erstatninger og militær genindkaldelse.

Det er disse uligheder gældende for medhjælperne i forhold til andre, der er ansat i henhold til de nedenfor nævnte love, nærværende beslutningsforslag skal fjerne, således at medhjælperen retsmæssigt og socialt ligestilles med disse.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Indledning

I takt med udviklingen er det retsmæssigt mest korrekt at ophæve de bestemmelser i medhjælperloven, som er reguleret ved anden lovgivning, eksempelvis medhjælperlovens §§ 6, 7, 8 og 19, som reguleres i arbejdsmiljøloven, medhjælperlovens § 28, som delvis reguleres i lov om virksomhedsoverdragelse, medhjælperlovens §§ 29-32, som delvis reguleres i lov om Lønmodtagernes Garantifond og konkursloven, samt medhjælperlovens § 33, som delvis reguleres i lov om offentlig sygesikring.

Ad 1

Arbejds miljøloven er en rammelov. Der er intet, der forhindrer, at de særlige regler i arbejdsmiljølovens § 43 udarbejdes således, at reglerne indeholder de bestemmelser, som i dag findes i medhjælperloven omkring kost og logi samt pleje under sygdom. Det er derfor rimeligt at indarbejde reglerne i arbejdsmiljøloven.

En sådan ajourføring vil sikre medhjælperen større retssikkerhed, idet alle spørgsmål vedrørende medhjælperens arbejdsmiljø fremover skal behandles i henhold til arbejdsmiljøloven.

Ad 2, a

I lærlinge- og efg-loven, i lov om beskæftigelse af unge, og i arbejdstilbudsloven er det fastsat, at en kontrakt/aftale/erklæring for at være gældende skal være skriftlig, således at den ansatte er sikret sine rettigheder og arbejdsgiveren har erkendt sine forpligtelser over for den ansatte.

En skriftlig kontrakt vil også sikre medhjælperen mod, at hans rettigheder afskrives ved passivitet eller godtroenhed over for arbejdsgivere, som har hemme-